

Motion till riksdagen 2013/14:N301

av **Sven-Erik Bucht och Maria Stenberg (S)**

Mineralavgifter och kapitalförsörjning för gruvindustri

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över avgifterna för mineralutvinning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av svensk kapitalförsörjning till svensk gruvindustri.

Motivering

Historiskt har vårt näringsliv under en lång tid haft en stor förmåga att blicka utanför landets gränser och förmågan att exportera varor och tjänster till gagn för vårt land. Svensk export genererar drygt 50 procent av vår BNP. Dessa framgångar bygger till stor del på våra råvaror. En betydande del av dessa råvaror är olika metaller som utvinns och förädlas av gruv- och mineralindustri som är verksam i landet.

Den globala efterfrågan på metall har ökat dramatiskt det senast decenniet. Inom Europeiska unionen är svensk gruv- och mineralindustri mycket betydande, exempelvis svarar Sverige för hela 90 procent av Europas järnmalmproduktion. För att lyckas dra än mer nytta av våra metaller på en stenhård global marknad har Sveriges riksdag på förslag i en socialdemokratisk motion beslutat att ge regeringen i uppdrag att utarbeta en sammanhållen gruv- och mineralpolitisk strategi, vilken nu är utarbetad och antagen av regeringen.

Tyvärr lade inte regeringen fram den nationella strategin till diskussion och beslut i riksdagen, utan den hanterades mer i ett slutet rum på Näringsdepartementet. Det är olyckligt att en nationell strategi som ska ha bäring långt in i framtiden behandlas på detta sätt. Svensk strategi är värd en betydligt bättre handläggning. Gruv- och mineralpolitik omfattar många strategiskt

Fel! Okänt namn på

viktiga områden som bland annat infrastruktur, logistik, energiförsörjning, prospektering, forskning, utbildning, miljö och hållbar samhällsbyggnad.

Även kapitalförsörjning och avgifter är strategiskt viktiga frågor. Det slutna rummets strategi gör att vi den senaste tiden sett olika utspel om nya höga skatter och stopp för utländskt kapital och prospektering. Detta är olyckligt. Vi ska givetvis bejaka kapital, oaktat det är utländskt eller nationellt. Men även en nationell strategi för kapitalförsörjning är strategiskt viktig. Den som sitter på råvaran sitter alltid med trumf i hand. Vad vill vi med vårt gemensamma framgångsrika gruvbolag LKAB? Borde inte bolagets vinster i större utsträckning kunna ta position i nya gruvor, inte bara i de norra delarna av landet. Det är ett exempel på diskussioner och frågeställningar som borde föras och som kan regleras med bland annat ägardirektiv. En stark svensk kapitalförsörjning och en stark position inom gruvnäringen säkerställer även långsiktigt svensk industris behov av mineraler.

Sverige har även en av världens mest generösa minerallagar. Gruvbolagen betalar bara en halv promille av sina intäkter i mineralavgift till svenska staten för rätten att nyttja mineralerna, vilket är försumbara intäkter i relation till samhällets kostnader för att bygga infrastruktur och hållbara samhällen m.m. i samband med gruvdrift. Det finns all anledning att se över avgiften i syfte att skapa ekonomiska förutsättningar för att klara den uppgiften på ett tillfredställande sätt. Intäkterna från avgifterna kunde fonderas i en nystartad fond, exempelvis "Sveriges gruv- och mineralfond". Fondens medel kunde nyttjas för att bygga hållbara samhällen där gruvdrift startas och bedrivs, vilket ofta sker på små orter med mycket begränsade resurser. Vidare kunde fondens medel nyttjas för forskning och utveckling. Även medel för miljö- och naturvårdsåtgärder samt kompensation för intrång till rennäring i samband med gruvdrift behövs, även där kan en fond spela en viktig roll.

Stockholm den 30 september 2013

Sven-Erik Bucht (S)

Maria Stenberg (S)